

Setembre social | Actualitzat el 20/01/2025 a les 06:43

Migració conjunta a Mastodon i les eines lliures del Fedivers coincidint amb la presa de possessió de Trump

Dies d'agost, editora de Setembre, s'afegeix a la campanya #SomhiJunes on entitats de l'economia social i solidària fan el pas a la xarxa social Mastodon, alternativa lliure d'X, l'antiga Twitter | El pas es fa a Mastodon i no Bluesky perquè aquesta depèn d'una empresa de Silicon Valley i podria patir el mateix procés de degradació que Twitter

Mastodon és l'alternativa lliure d'X, l'antiga Twitter, per la qual s'aposta des de la campanya #SomhiJunes

Diverses entitats de l'economia social i solidària, entre les quals la cooperativa Dies d'agost, editora de Setembre, estan promovent una mudança comunitària cap a la xarxa social federada Mastodon. S'han marcat la data d'aquest dilluns, 20 de gener de 2025 per anunciar col·lectivament aquest pas. A Catalunya, la migració s'ha coordinat des de la campanya #SomhiJunes, a la qual ja s'han adherit més de 120 entitats, entre elles Dies d'agost, i un número similar de persones a títol individual.

La data coincideix amb la presa de possessió de Donald Trump com a president dels Estats Units, que portarà al seu govern a Elon Musk, propietari de la xarxa X, antic Twitter. Ho fan per poder-se comunicar en xarxes no governades per algorismes que responguin als interessos de les grans corporacions; també perquè movent-se juntes mantenen i creen nous contactes.

Què és el Fedivers i què és Mastodon?

El Fedivers és un conjunt de xarxes socials que es comuniquen entre elles gràcies a un protocol anomenat ActivityPub, és a dir, un llenguatge comú que permet que des de qualsevol racó del fedivers es pugui seguir i interactuar amb persones que han triat altres racons del Fedivers. O dit d'una altra manera, funciona com el correu electrònic: si es té un compte de correu a Pangea, a SomNúvol o fins i tot a Gmail, podem escriure a una persona que tingui el seu compte al servidor de la seva universitat, o a una cooperativa que utilitza el seu propi domini en els correus. El fedivers parteix de la mateixa lògica: són xarxes socials federades, a les quals pot unir-s'hi des d'on es vulgui, i així estalviar-se dependre d'empreses tecnològiques opaques. Per tant, es pot tenir compte en un servidor i seguir o que et segueixi gent que el té en un altre.

Mastodon és només una de les xarxes socials del fedivers. S'ha escollit perquè és la que aplega més persones i entitats usuàries. Alhora, hi ha milers de servidors de Mastodon. Hi ha qui als servidors els hi diu instàncies, però és el mateix. Qualsevol persona amb un mínim de coneixement tècnic i recursos pot muntar el seu propi servidor, o fins i tot examinar el codi i modificar-lo al seu gust, perquè és tot programari lliure. Cada servidor es regeix segons les normes que les seves administradores triïn. N'hi ha que funcionen de manera assembleària i entre totes les usuàries decideixen com es configura, quins continguts es moderen, etc.

Segons els promotors de la campanya #SomhiJuntes, aquesta s'ha impulsat perquè «creiem en una internet més humana, lliure de monopolis, algorismes invasius i publicitat no desitjada». En aquest sentit, afegeixen, el Fedivers representa «una oportunitat per a construir espais digitals que prioritzin la connexió autèntica, la diversitat i el benestar de totes les persones».

Imatge de la campanya a la qual s'ha adherit Dies d'agost, cooperativa editora de Setembre

A més, insisteixen, «el Fedivers està en construcció, no té tota la hipervelocitat, la dopamina, els flames i el brilli-brilli que trobes a les xarxes socials comercials», però «ni cal, perquè és una altra cosa: un espai per trobar-se, dialogar i relacionar-se de manera més sana i agradable. Aquí estem tranquil·les i segures i tenim la capacitat de construir juntes els futurs digitals que ens mereixem». En la pàgina web de la campanya hi ha un conjunt de guies per afegir-se al Fedivers i, més concretament, a Mastodon, a més de diversos recursos per saber-ne més.

I per què no Bluesky?

La migració d'X cap a altres xarxes també ha portat molta gent a Bluesky, una plataforma social desenvolupada per una empresa de Silicon Valley que funciona gràcies a capital de risc provinent d'inversors en criptomonedes i Big tech. El seu propòsit declarat és desenvolupar un sistema per a xarxes socials federades, però, avui dia, tal com està dissenyada, és una xarxa centralitzada: pots muntar-te el teu propi servidor per a allotjar les teves dades, però el directori de comptes pertany a l'empresa. És impossible comunicar-se amb altres usuàries de Bluesky sense passar per aquí. Mantenen el control de tot el sistema i no se sap què faran en el futur perquè sigui lucratiu.

Per aquests motius, des de les entitats que promouen la campanya #SomhiJuntes, s'ha considerat que Bluesky no és suficient per als qui volen construir una internet realment lliure. I és que consideren que en qualsevol moment pot derivar a quelcom similar a X.

En tot cas, hi ha possibilitat de connexió: s'està a Bluesky, es poden llegir els missatges des de Mastodon, i també al revés, gràcies a una eina que crea una rèplica del compte automàticament.